

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจในงาน ของเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานภายในองค์การ อาสาสมัครเป็นการศึกษาลักษณะการบริหารแบบได้มีส่วนร่วมที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน โดยพิจารณาถึงการได้มีส่วนร่วมใน 3 ประการ ได้แก่ การได้รับแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การได้รับแบ่งปันอำนาจ และการได้รับแบ่งปันอิทธิพล ซึ่งระดับของความ "มากกว่า" หรือ "น้อยกว่า" ของการได้มีส่วนร่วมในประเด็นดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในงานในปริมาณที่แตกต่างกัน สำหรับวัตถุประสงค์หลักของการศึกษา เพื่อทดสอบดูว่าการบริหารแบบได้มีส่วนร่วมได้ถูกนำมาใช้หรือไม่ในองค์การอาสาสมัครเอกชน และเพื่อให้ทราบว่าการบริหารงานแบบได้มีส่วนร่วม เป็นปัจจัยในการสร้างเสริมความพึงพอใจในงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานหรือไม่ ในการนี้ได้ตั้งสมมุติฐานหลักไว้ว่า การบริหารงานแบบได้มีส่วนร่วม จะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานในลักษณะที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การวิจัยเชิงพรรณนา เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในองค์การอาสาสมัครเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 23 องค์การ รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 200 ราย วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้การวิเคราะห์ไค-สแควร์ หาค่าสำคัญทางสถิติ และการพิจารณาค่าสถิติเกมมาเพื่อให้ทราบถึงทิศทางและระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานขององค์การอาสาสมัครเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การแบ่งปันอำนาจ การแบ่งปันอิทธิพลในระดับต่ำ ปานกลางและสูง มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ในเรื่องความพึงพอใจในงานเมื่อแยกพิจารณาเป็น 7 มิติ คือความพึงพอใจในตัวเอง ความพึงพอใจในความมีอิสระ ความพึงพอใจในการเปรียบเทียบกับงานกับคนอื่น ๆ ความพึงพอใจในเงินเดือน ความพึงพอใจต่อความก้าวหน้าในการทำงาน ความพึงพอใจของครอบครัวต่องานที่กำลังทำอยู่ และความพึงพอใจในความมั่นคงของอาชีพ ก็พบว่ามิได้อยู่ในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเช่นเดียวกัน

ก่อนที่จะได้ทดสอบสมมุติฐาน ผู้วิจัยได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับปัจจัยระดับบุคคลซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตำแหน่งหน้าที่การงาน พบว่ามีเฉพาะตัวแปรระยะเวลาการเป็นสมาชิกเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพึงพอใจในงาน ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับปัจจัยระดับองค์การ พบว่าเฉพาะตัวแปรขนาดองค์การเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพึงพอใจในงาน อนึ่งเมื่อทำการทดสอบสมมุติฐานปรากฏว่า สมมุติฐานทุกข้อได้รับการยืนยันตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ แต่เนื่องจากตัวแปรระยะเวลาการเป็นสมาชิกและขนาดองค์การ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงาน ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าตัวแปรทั้งสองนี้น่าจะมีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจในงานโดยอ้อม จึงได้ทำการวิเคราะห์ต่อไปโดยวิธีการเป็นสมาชิก และขนาดองค์การกับความพึงพอใจในงานหมดนัยสำคัญลงไป ดังนั้นจึงเป็นการสนับสนุนความคิดในเรื่องความสัมพันธ์โดยทางอ้อมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว